

Föreläsning 12

Introduktion till C-programmering

1

Typer

- Python: dynamiskt och hårt typat språk
- C: *statiskt* och hårt typat språk

Typer (enkla):

Typ	Beskrivning	Bitar	Siffror	Exempel
int	heltal	32	9	17
float	flyttal (single prec)	32	6	3.14
double	flyttal (double prec)	64	15	3.14
char	tecken	8	(1)	'a'

Hello world

```
#include <stdio.h>

int main (int argc, char *argv[])
{
    printf ("Hello world!\n");
    return 0;
}
```

1. Vi *definierar* ovan funktionen `main`.
2. Vi måste *deklarerar* både returtyp (`int`) och argumenttyper (`int, char *[]`).
3. `printf (...)` anropar utskriftsfunktionen
4. `#include <stdio.h>` deklarerar bla `printf` ("gör den känd")

Variabeldeklaration, tilldelning

```
<datatypen> <variabelnamn> [, <variabelnamn>, ...];

t.ex:

char c;
unsigned int age;
float weight, height;
/* deklaration och tilldelning på samma gång */
double length = 0.5;
```


Kompilering

- Programmets text kallas "källkod"
- Källkoden måste översättas till exekverbar kod (som datorns mikroprocessor förstår)
- Vi lägger källkoden till Hello world i filen `hello.c` och använder kompilatorn (översättaren) `gcc`:

```
gcc -o hello hello.c
```
- Vi kan nu köra programmet:

```
./hello
```


Logiska uttryck

- C har ingen särskild typ för sanningsvärden (Python har `True` och `False`), utan att 0 betraktas som falskt och alla andra värden som sant.
- Relationsoperatorer:
`>`, `<`, `>=`, `<=`, `==`, `!=`
- Logiska operatorer:
`!` logisk negering
`&&` logiskt och
`||` logiskt eller

Logiskt uttryck exempel

```
m = (x >= 1.0 && x <= 2.00);
```

Variabeln m får värdet 1 om uttrycket är sant och 0 om det är falskt.

```
n = !(x < 10 || x > 21);
```

Variabeln n får värdet 1 om variabeln x t.ex har värdet 15.

Kommentar och block

- Kommentarer

```
/* detta är en rads kommentar */
/* detta är flera
raders kommentar */
```

- Block

```
{
  <deklarationer och satser>
}
```

Ett block räknas som en sats!

Implicit typkonvertering

Typer konverteras i uttryck. Om någon av operanderna är av en "smalare" typ än den andra, konverteras denna till den "bredare" typen:

```
int n = 2;
float x;
x = n + 3.4;
n = x;
x = n = 2.4; /* x får värdet 2.0 och n värdet 2 */
n = x = 2.4; /* x får värdet 2.4 och n värdet 2 */
```


Funktion

```
int
square (int n)
{
  return n * n;
}

int
sum_square (int a, int b)
{
  int a_sqr;
  int b_sqr;
  a_sqr = square (a);
  b_sqr = square (b);
  return a_sqr + b_sqr;
}
```


Explicit typkonvertering

- (<typ>) <uttryck>
Detta kallas "type cast".
- Cast har högre prioritet än aritmetiska operatorer.:

```
int n = 1;
int m = 2;
float x;

x = (float) n / m; /* x blir 0.5 */
x = (float) (n / m); /* x blir 0.0 */
```


If-sats

```
if (<villkor>
  <sats>

if (<villkor>
  <sats 1>
else
  <sats 2>
```

Exempel:

```
int
is_of_age (int age)
{
  if (age >= 18)
    return 1;
  else
    return 0;
}
```


While-slinga

```
while (<villkor>
  <sats>
```

Exempel:

```
int sum = 0;
int i = 10;
while (i > 0) {
  sum = sum + i;
  i = i - 1;
}
```


In- och utmatning

Utskrift

```
printf(<sträng>);
printf(<formatsträng>, <variabel> [, <variabel2>, ...]);
```

Inmatning

```
scanf(<formatsträng>, &<variabel>, [, &<variabel2>, ...]);
```

Returnerar antalet inlästa värden

Formatsträng:

```
%d    heltal
%f    float
%lf   double
```


For-slinga

```
for (<init>; <villkor>; <uppdatering>)
  <sats>
```

Exempel:

```
int sum = 0;
int i;
for (i = 10; i > 0; i = i - 1)
  sum = sum + i;
```


In- och utmatning - exempel

```
printf("hej\n");
int pris = 790;
printf("Månadskort kostar %d kronor", pris);
float len = 168.5;
printf("Du är %f cm lång!", len);
antal = scanf("%d", &pris);
/* antal == 1 om värde inläst */
printf("priset är nu %d kronor.", pris);
antal = scanf("%d %f", &pris, &len);
printf("priset = %d, längden = %f", pris, len);
```


Do-slinga

```
do
  <sats>
while (<villkor>);
```

Exempel:

```
int sum = 0;
int i = 10;
do {
  sum = sum + i;
  i = i - 1;
} while (i > 0);
```

Användningsområde:

```
do {
  <ställ en fråga>
  <läs in svaret>
} while (<svaret var inte ok>);
```


Ett komplett program

```
#include <stdio.h>

int main(){
  int vikt = 0;
  double langd = 0;
  printf("Ange din vikt och längd:");
  int antal = scanf ("%d %lf", &vikt, &langd);
  while (antal == 2) {
    double bmi = vikt / langd / langd;
    printf("Din bmi är %lf\n", bmi);
    printf("Ange en ny vikt och längd:");
    antal = scanf("%d %lf", &vikt, &langd);
  }
  printf("\nTack, hejdå!\n");
  return 0;
}
```

Avslutas med CTRL + D på tangentbordet vilket betyder "filslut".

Parameteröverföring ("call by value")

```
#include <stdio.h>

int fact (int n) {
    int res;
    for (res = 1; n > 0; n = n - 1)
        res = res * n;
    return res;
}

int main () {
    int m = 3;
    printf ("%d", fact (m));
    return 0;
}
```


Deklaration av pekare

- I deklarerationer innebär * att variabelnamnet representerar en pekare till den givna typen.

```
int v = 10; /* variabeln v får värdet 10 */

int *pek; /* här talar vi om för datorn att
           det som lagras i variabeln pek
           ska uppfattas som adress till
           ett minnesutrymme. */

pek = &v; /* här lagras vi adressen till det
           värde som man kommer åt m.h.a
           variabeln v, i pekaren pek. */
```


Exempel 2

Nu vill vi att variablerna a och b ska byta värde med varandra:

```
#include <stdio.h>

void swap (int x, int y) {
    int tmp = x;
    x = y;
    y = tmp;
}

int main () {
    int a=10;
    int b=15;
    swap (a, b); /* Fungerar inte! Varför? */
    printf ("a=%d och b=%d\n", a, b);
    return 0;
}
```

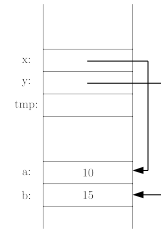

Fungerande version av swap

```
#include <stdio.h>

void swap (int *x, int *y) {
    int tmp = *x;
    *x = *y;
    *y = tmp;
}

int main () {
    int a=10;
    int b=15;
    swap (&a, &b);
    printf ("a=%d och b=%d\n", a, b);
    return 0;
}
```


Pekare

- &<v> ger adressen till minnesutrymmet där v lagras (ger en pekare till v). Exempel:

```
p = &x; /* p blir en pekare till x */
```

- *<p> ger det värde som finns i adressen p i minnet (följer pekaren). Exempel:

```
y = *p; /* y får det värde som p pekar på */
```

- Axiom: *&x är samma som x